

hvorledes Forholdet skal være i Tilfælde af at Leieren dør, før Leiemaalet er til Ende. Det sidste Vædringsforslag, jeg har stillet, nemlig til § 5, gaar ud paa en Definition af Ordet „jordløse Huse“, paa nærmere at motivere, hvad „jordløse Huse“ er for Noget. Da en saadan Benaevnelse „jordløse Huse“ ikke er noget bestemt Begreb her i Landet, finder jeg det nødvendigt, at vi slaa Begrebet fast, og jeg foreslaar da, at vi ved et jordløst Hus forstaa et Hus, hvortil der ikke hører over 1 Ekp. Land. Om dette nu er efter Thingets Ønske, eller om det ærede Thing hellere skulde ønske, at der skulde staa 1½ eller 2 Ekp., er ikke af nogen lynderlig Betydning for mig. Jeg anbefaler det ærede Thing at vedtage det af mig stillede Vædringsforslag i Dag; er der saa Noget, der hellere vil have, at der skal staa 2 Ekp. Land, kan det jo rettes ved næste Behandling. Med disse Bemærkninger vil jeg anbefale de af mig stillede Vædringer til Thingets Velvillie. — Jeg skal dernæst gaa over til at omtale det Vædringsforslag, som findes under Nr. 1, og som er stillet af de ærede Medlemmer for Kjerteminde (N. Andersen), Roskilde (Scheel) og for Maribo Amts 2den Valgkreds (Johannsen). Men først maa jeg tillade mig at udtale min Beklagelse af, at de ærede Medlemmer fra Kjerteminde og fra Maribo efter min Mening i de senere Aar have undergaaet en meget uheldig Udvikling i det foreliggende Spørgsmaal; de ærede Medlemmer ere gaaede meget tilbage i de sidste tre Aar, og jeg skal kortelig forklare dette. I Samlingen 1886—87 havde vi et lignende Forslag til Behandling som det, der foreligger i Dag. Der blev den Gang afgivet en Betænkning, og i denne Betænkning udtalte de nævnte ærede Medlemmer sig meget udførligt om Forslaget uden dog at stille noget Vædringsforslag. De ærede Medlemmer henstillede til Indværgsministeren at tage de udtalte Tanker under nye Overveielse og se, om der ikke var Noget at gjøre. Den Gang indtog de ærede Medlemmer et helt andet Standpunkt end det, jeg synes, de have nu. Der var af Udvalgets Flertal dengang foreslaaet, at Husmændene paa Godserne skulde være fæstepligtige. Denne Forordning har Flertallet jo frasaget. Men vare de ærede Medlemmer dengang mod en saadan Fæstepligt? Ja, paa en Maade, men kun paa en Maade. De ærede Medlemmer udtalte i deres Betænkning, at de kunde anse en saadan Fæstepligt for Huse under Godser for særdeles ønskelig. Den Tanke, Flertallet var saa heldigt at komme frem med, fandt de ærede Medlemmer var en meget ønskelig

Foranstaltning at faae indført; men der var kun det i Veien, at de Herrer ikke ansaa det for betimeligt, eller for gjørligt, at faae det indført; heller ikke ansaa de det for aldeles billigt overfor Eierne af saadanne Gaarde; men det var det Duffeligste, de Herrer dengang kunde tænke sig, at vi kunde faae en saadan Fæstepligt indført i Landet. Hvad Leierne af Huse med Jord angik, udtalte de ærede Medlemmer sig meget sympatetisk om den Sag. De skrebe i deres Betænkning, at det vilde være i begge Parters Interesse, om Leiemaalet f. Ex. blev fastsat til 10 Aar. Hvis det er de Herrer's Mening nu, at det vil være i begge Parters store Interesse at faae et saadant Stridt gjort, og der ikke er Andet i Veien end dette, at vi foreslaa Leiemaalet til 12 Aar og de Herrer til 10 Aar, kan der næppe komme stor Uenighed ud af dette, og der var dengang heller ikke Noget i Veien fra de Herrer's Side. Nu hører man en Masse Betænkneligheder om, at det er Indgreb i Eiendomsretten, hvis man gaar ud paa at gjøre disse Huse leiepligtige for 12 Aar ad Gangen, ja, det er i Strid med Grundloven, tror jeg, den ærede Minister engang har fortalt. De ærede Herrer, jeg nævnte, vare imidlertid dengang af en helt anden Mening. De vilde ikke anse det for ubilligt eller paa nogen Maade gaaende Eierens Ret for nær, hvis man fastsatte, at den Slags Huse, som her ere omtalte, skulde udleies paa mindst 10 Aar. Jeg antager, at naar vi fra anden Side blive angrebne paa dette, at vi ville gjøre Indgreb i Eiendomsretten med et saadant Forslag, de ærede Medlemmer fra Kjerteminde og Maribo da ville staa op og paa det Kraftigste protestere mod en saadan uberettiget Udtalelse, thi de Herrer have selv sagt, at dette ikke kan anses for ubilligt eller for paa nogen som helst Maade at træde Eierens Ret for nær. Kunde vi ikke betragte dette Retsspørgsmaal som ude af Verden? Jeg haaber, at den ærede Minister vil trække Grundloven frem paa dette Punkt; thi saa faar han det ærede Medlem fra Kjerteminde paa Halsen. Angaaende Leiemaalet, udtalte de nævnte ærede Medlemmer endvidere, at for at forebygge, at Leieren skulde blive uheldig stillet, og ikke faae fuld Erstatning eller Vederlag for de Grundforbedringer, han havde foretaget ved Huset, var det nødvendigt, at der blev længere Leiemaal. De ærede Medlemmer kunde ikke dengang se anden Udvei for at forebygge, at Leieren skulde blive uheldig stillet, end et længere Leiemaal. Deri havde de ærede Medlemmer Ret. Der er ikke anden Udvei at gaa. Det, som de ærede Medlemmer have foreslaaet, og som vi skulle stemme over i Dag, vil i Virkeligheden